

СПЕЦИФІКА ВИКОНАННЯ СЮЖЕТНОЇ КОМПОЗИЦІЇ В ТЕХНІЦІ АКРИЛОВОГО ЖИВОПИСУ

У статті розглянуто особливості живопису акрилом при виконанні сюжетної композиції.

Ключові слова: акрил, живопис, сучасні техніки, дека люк, композиція.

The article examines the specifics of performing a story composition in the technique of acrylic painting.

Key words: acrylic, painting Modern techniques, decal, composition.

Акриловий живопис на сьогодні є вельми популярною технікою якою користуються багато популярних сучасних художників. Акрил відносно нещодавно з'явився у творчому арсеналі художників і дуже швидко склав конкуренцію традиційним масляним та акварельним фарбам. На відміну від масляних чи темперних фарб, які були фаворитами сотні років, акрилова смола була винайдена на початку ХХ ст., а фарби на її основі набули популярності у 40-60-х роках минулого століття.

Твори декоративного мистецтва зображуються різноманітними матеріалами: традиційними гуашшю, акварелями, тушшю, олівцями та новими – акрилом, лінерами, фломастерами. Останнім часом все більшого розповсюдження отримують акрилові фарби. Такі фарби були винайдені в 30-х роках ХХ століття, а з 50-х років ХХ століття їх почали використовувати у тому числі і в образотворчому мистецтві. Завдяки синтетичній основі акрилові фарби мають дуже широку гаму кольорів. Вони розчинні у воді, тому їх можна розчинити як акварельні фарби, а можна використовувати у вигляді пасти для нанесення на папір. Акриловими фарбами можна писати художні роботи як олійними фарбами, але акрил дуже швидко висихає на відміну від олійних фарб і після швидкого висихання не тріскається. Також зручним є те, що роботи виконані акрилом, не потребують закріплювачів або лаків для завершення процесу, а після висихання акрилових робіт фарби не тьмяніють, тільки дещо світлішають. Також картини, виконані акриловими фарбами з часом не жовтіють. Саме завдяки усім переліченим перевагам акрилових фарб у даній роботі для створення декоративної композиції були обрані вони [1, с. 33].

Техніка акрилового живопису більш за все нагадує техніку олійного живопису, але розчинником фарб є вода, а не олія. Працювати акрилом можна за допомогою як круглих так і плоских пензлів, а також за допомогою мастихінів. Акрилові фарби непрозорі, тому можна використовувати їх покривні властивості для перекривання шарів на полотні.

Акрилові фарби такі ж гнучкі, як і олійні, але мають свої унікальні властивості. Важливою якістю акрилу є те, що вони швидко висихають, не заставляють довго чекати, як це відбувається при застосуванні інших

художніх технік. Це дозволяє митцю наносити необмежену кількість шарів в роботі з акрилом. Ще однією перевагою є те, що такими фарбами можна писати на будь-якій живописній поверхні, полотні, дощці і т. д., а поверхня не потребує попередньої підготовки і ґрунтовки. До того ж акрилові фарби можна використовувати як імітацію олійних фарб, оскільки вони схожі. Але різниця між ними, звично ж, є як у застосуванні, так і в складі.

Особливу перевагу акрилу оцінили представники таких сміливих напрямків мистецтва, як поп-арту, абстракціонізму, гіперреалізму, ар-деко, постмодернізму тощо.

Як показала практика, техніка акрилового живопису чудово підходить для написання оригінальних яскравих картин. Без перебільшення, критики називають акрил однією з основних технік у сучасному живописі, адже вона протягом багатьох десятиліть залишається «улюбленицею» майстрів пензля.

Дійсно, техніка акрилового живопису цілком відповідає потребам сучасних художників. Швидка, практична і багатогранна, ця техніка відображає темп сучасного життя, у якій швидкість і динамізм характеризують і визначають дії кожної людини.

Як людина епохи, художник зобов'язаний прагнути до самовираження і говорити про враження і почуття, які відчуває і пізнає людина протягом усього життя, іноді прославляючи їх, а іноді засуджуючи. Реакція художника на навколишній світ і реальність повинна бути миттєвою. Використовуючи термін, дуже поширений в наш час, вона повинна бути «точно вчасно», що означає - у цей час, без втрати безпосередньо моментальних внутрішніх відчуттів художника. Якщо реакція і переведення в художній образ відчуттів художника повинні бути швидкими, то йому потрібна проста, але ефективна техніка. Висока багатогранність і простота використання робить малювання акрилом найбільш поширеною технікою в застосуванні на сьогоднішній день, як у живописі, так і в дизайні.

Основною рисою акрилових матеріалів, без сумніву, є універсальність застосування. Акрил безперечно, найбільш широко застосовуваний в даний час. Він дає художнику можливість створювати об'ємні роботи без будь-яких обмежень.

Низка сучасних українських художників працює в техніці акрилового живопису, високо оцінюючи переваги акрилових фарб. Серед сучасних художників України представлена досить велика кількість поціновувачів акрилового живопису. Працює у цій техніці й Сергій Декалюк. На полотнах художника – його розуміння дійсності. Головне для митця – не реальна проекція життя. Він зазирає глибше і бачить обширне [1, с. 33].

Робота над створенням сюжетної композиції починається з ідеї. Це є одним з найважливіших моментів в роботі художника, тому що відбувається творчий пошук гармонійного поєднання теми роботи, її формату, колірної рішення. Композиція є однією з основ у створенні не лише живописних творів, а й, загалом, образотворчого мистецтва. Ідея нашої роботи – це декоративна композиція в українському народному стилі. Нами було обрано для зображення соняшники на тлі неба [2].

Перейдемо до більш детального розгляду аспектів пов'язаних з технікою акрилового живопису. Зазначимо, що створення композиції в акриловому живописі включає в себе розташування елементів у творі для досягнення приємного та збалансованого візуального ефекту. Специфіку виконання сюжетної композиції в акриловому живописі можна розділити на кілька основних принципів і прийомів.

Перш за все потрібно обрати тему. Визначити дуже чітко предмет зображення або концепцію, яку ви хочете зобразити на своїй акриловій картині. Це може бути пейзаж, натюрморт, портрет або абстрактна ідея.

Наступним кроком буде розробка вашої композиції. Перш ніж почати роботу на полотні, слід намалювати або візуалізувати те, як ви хочете, щоб елементи були розташовані на вашій картині.

До основних принципів створення композиції у техніці акрилу відносять:

1. Правило третин: розділіть полотно на третини по горизонталі та вертикалі, створивши сітку. Розмістіть свої фокусні точки або важливі елементи вздовж цих ліній сітки або їх перетинів. Це додасть вашій композиції збалансованості та інтересу.

2. Баланс: прагніть до балансу в композиції. Балансу можна досягти за допомогою симетрії (рівномірний розподіл елементів з обох сторін полотна) або асиметрії (нерівномірні, але візуально збалансовані елементи).

3. Ієрархія: створіть візуальну ієрархію елементів, зробивши певні частини вашої композиції більш помітними. Використовуйте розмір, колір, контраст або деталі, щоб підкреслити ваш фокус.

Слід використовувати провідні лінії:

Додаємо провідні лінії, які ведуть око глядача крізь картину. Це можуть бути дороги, річки, гілки дерев або будь-які інші елементи, які створюють відчуття руху та течії.

Окреслимо основні правила дотримання колірної гармонії

Слід обрати палітру кольорів, яка доповнює ваш об'єкт і створює настрій, який ви хочете передати. Розглянемо можливість використання обмеженої колірної схеми для гармонії та єдності вашої композиції.

Створення глибини та перспективи. Слід використовувати такі методи, як накладання, повітряна перспектива (що робить віддалені об'єкти світлішими та менш деталізованими) і масштабування розміру, щоб створити відчуття глибини вашої картини.

Негативний простір. Звернемо увагу на негативний простір навколо та між об'єктами зйомки. Він повинен підкреслювати загальну композицію і не створювати відчуття захаращення.

Слід експериментувати з текстурою. Акрил дозволяє створювати різні текстурні ефекти. Потрібно використовувати різні пензлі, мастихіни або навіть незвичайні інструменти, щоб додати текстури своїй композиції. Текстура може додати вашій картині глибини та інтересу.

Багатошаровість і прозорість. Акрил можна накладати шарами для створення напівпрозорих або непрозорих ефектів. Потрібно експериментувати з шаруванням, щоб створити свою композицію,

дозволяючи певним шарам проступати через інші для додаткової глибини та складності.

Періодично відступайте від своєї картини і оцінюйте композицію. За потреби внесемо коригування, щоб покращити загальний баланс, акцент і візуальний потік.

Етап деталізування. Коли ви задоволені загальною композицією, додайте необхідні деталі, відблиски та тіні, щоб оживити свою картину.

Пам'ятайте, що композиція є фундаментальним аспектом візуального мистецтва, і тут немає суворих правил. Важливо практикувати та розвивати свій власний стиль з часом. Крім того, вивчення робіт інших художників і уроки мистецтва можуть допомогти вам вдосконалити свої навички композиції в акриловому живописі.

Таким чином, основними особливостями акрилового живопису є швидкий час висихання, розчинність у воді, різноманітність текстур, нашарування та змішування, широка кольорова гама, стійкість та довговічність, що робить дану техніку надзвичайно універсальною та зручною для художників нашого часу, ці особливості дають змогу писати картини за короткий проміжок часу та на будь яких поверхнях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Федорук В. Освітлення, як засіб художнього вирішення в живописі : методичні вказівки до виконання програмних завдань з живопису для здобувачів усіх спеціальностей / В.Федорук. – Львів : ЛНАМ, 2010. – 33 с.
2. Розробка декоративної композиції в техніці акрилу [Електронний ресурс] // Івано-Франківськ. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/18167/Murashkina_fkm_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
3. Картини маслом, акрилом та аквареллю: особливості технік [Електронний ресурс] // МистецтвознавецьKyivGallery. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://kyiv.gallery/statii/kartyny-maslom-akrylom-ta-akvarelliu-osoblyvosti-tehnik>.
4. Життя як творчість і творчість як життєвий стимул [Електронний ресурс] // Copyright 2016 - 2023. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://jak.bono.odessa.ua/articles/istorija-pojavi-akrilovih-farb-dlja-zhivopisu.php>

Науковий керівник кандидат педагогічних наук, доцент Ракович В.В.